

ODBER KRVI

Odber krvi patrí k najčastejším odberom biologického materiálu. Rozoznávajú sa tri typy krvných vzoriek, odoberaných na vyšetrenie parametrov v krvi a ich hodnôt.

Odberové systémy

Krv na biochemické, hematologické a mikrobiologické vyšetrenie môžeme odobrať rôznymi spôsobmi. Krv môžeme odobrať metódou uzavretého a otvoreného systému.

Odber krvi uzavretým systémom

Tento systém využíva vákuový, piestový odber alebo jeho kombináciu na získanie vzorky krvi. Vylučuje priamy kontakt s krvou, ochraňuje pred infekciou pri opakovanom odbere, má hygienické otváranie i zatváranie, je bezpečný pri Transporte i skladovaní. V súčasnosti klinická prax môže používať na analýzu krvi rôzne odberové systémy, napr. Vacutainer, Vacuette, S – Monovette a iné.

Technika odber krvi vacutainer (vacuette®) systémom

Pri výkone sestra dodržiava **zásady, algoritmus uvedeného postupu a Národný rámcový procesuálny štandard č.24, 25 a 26.**

1. Posúdenie pacienta.
2. Príprava pomôcok.
3. Príprava sestry.
4. Príprava pacienta.
  - Psychická príprava,
  - Telesná príprava pacienta.
5. Postup.
6. Starostlivosť o pacienta po odbere.

Odber krvi systémom s-monovette

Posúdenie pacienta, príprava sestry a pacienta sú rovnaké ako pri odbere VACUETTE® systémom. Príprava pomôcok je rovnaká vymeníme len odberový systém. Vzorku krvi môžeme odobrať pomocou **vakua** alebo **piestom**. **Starostlivosť o pacienta je rovnaká, ako pri predchádzajúcom odbere.**

Technika odberu krvi otvoreným systémom

Na odber krvi používame jednorázové odberové pomôcky - injekčnú ihlu a injekčnú striekačku. Posúdenie pacienta, príprava sestry a pacienta sú rovnaké ako pri predchádzajúcich odberoch. rozdielna je*:

1. Príprava pomôcok.
2. Postup.
3. Starostlivosť o pacienta po odbere.
4. Starostlivosť o pomôcky.

Odber kapilárnej krvi

Tento druh odberu sa využíva u novorodencov a malých detí, na vyšetrenie glykémie a glykemických profilov u diabetikov a na vyšetrenie acidobazickej rovnováhy. Hodnoty vyšetrené z kapilárnej krvi sa odlišujú od hodnôt získaných z venózne krvi.

Technika odberu kapilárnej krvi na glykémiu

Pri výkone sestra dodržiava **zásady a algoritmus uvedeného postupu***.

1. Posúdenie pacienta.
2. Príprava sestry.
3. Príprava pacienta.
4. Príprava pomôcok.
5. Postup:
  - špecifiká odberu u detí:
  - alternatívne miesta odberu kapilárnej krvi

Technika odberu kapilárnej krvi na vyšetrenie acidobazickej rovnováhy (ABR)*

1. Posúdenie pacienta, príprava sestry a pacienta pri odbere kapilárnej krvi je rovnaká, ako pri predchádzajúcom výkone.
2. Príprava pomôcok.
3. Postup.
4. Starostlivosť o pomôcky

Biochemické vyšetrenie krvi

Biochemický rozbor plnej krvi, krvnej plazmy a séra patrí medzi štandardné vyšetrenia. Analýzou sa zisťujú hodnoty tukov, cukrov, bielkovín, minerálnych a dusíkatých látok, žlčových farbív, enzýmov a hormónov. Podľa ordinácie lekára odoberáme krv na hlavné súbory.

Hematologické vyšetrenie krvi

Hematologické vyšetrenie sa v klinickej praxi realizuje formou **základnej** hematologickej analýzy periférnej krvi. Robia sa imunohematologické vyšetrenia : vyšetruje sa krvný obraz, hemokoagulačné faktory, sedimentácia a **špeciálneho** hematologického vyšetrenia, ktoré zahŕňa, napr. punkčné vyšetrenia kostnej drene, sleziny, lymfatickej uzliny. Na hematologické vyšetrenie sa odoberá venózna alebo kapilárna krv.

Sedimentácia erytrocytov

Odber venózne krvi na sedimentáciu erytrocytov môžeme realizovať **uzavretou** alebo **otvorenou metódou**.*

1. Príprava pomôcok
2. Postup
3. Starostlivosť o pomôcky

Mikrobiologické vyšetrenie

V rámci mikrobiologického vyšetrenia najčastejšie odoberáme krv na vyšetrenie – bakteriologické, sérologické, bakterémiu a hemokultúru.

Technika odberu venózne krvi na hemokultúru

Pri výkone sestra dodržiava **zásady a algoritmus uvedeného postupu**.*

1. Príprava pomôcok
2. Postup
3. Starostlivosť o pacienta po výkone
4. Starostlivosť o pomôcky

Sérologické vyšetrenie krvi*

Na sérologické vyšetrenie krvi odoberieme **venóznou krv** otvoreným alebo uzavretým spôsobom a vypíšeme príslušnú žiadamku.